

TCK - Guidelines

Retningslinjer for udvikling af politik og procedurer for udstationerede familier

Forum for Udsendte og Familier

**Et samarbejde mellem
Dansk Missions Råd og Center for Familieudvikling
afdeling for Psykiatri og Eksistens**

Godkendt af Forum for Udsendte og Familier, d. Xx.xx.xxxx

Introduktion

Forum for udsendte og familiers TCK¹ retningslinjer er oversat, gengivet og tilrettet danske forhold med tilladelse fra Global Member Care UK. www.globalconnections.co.uk/tckguide ved afdelingsleder psykologspecialist Maria Techow. Derudover er der væsentlige tilføjelser udarbejdet af deltagere i Forum for udsendte og Familier.

TCK retningslinjerne er udformet med henblik på at vejlede DMR's medlemsorganisationer/kirker, der sender familier til udlandet. Principperne henvender sig til alle typer personale, såsom missionspartnere og volontører, både ved kortvarige og langvarige ansættelser, med blik for, at forskellige procedurer kan være nødvendige afhængig af sammenhængen.

Det er ikke muligt at fastslå en generel politik, som favner alle gruppers situation og behov. Derfor har medlemmerne af Forum for udsendte og familier udviklet dette sæt retningslinjer, med henblik på at hjælpe med at udtænke og udvikle deres egen politik og procedurer. Dokumentet udgør en minimumstandard for Dansk Missionsråds medlemmer. I disse retningslinjer anvendes ordet "bør" hele vejen igennem, fordi samtlige guidelines betragtes som god praksis, som bør tilstræbes i udviklingen af politikker og procedurer.

Vi anerkender betydningen af familien og vores ansvar for at beskytte og støtte familier og børn bedst muligt.

Vi anbefaler, at DMR's medlemmer i de enkelte organisationer udpeger en repræsentant, som er organisationens ansvarlige for, at organisationen udvikler, udfylder og implementerer sin TCK politik, og at den konsekvent lever op til de standarder, som retningslinjerne sætter.

¹ Third culture Kid (TCK), er en person der har tilbragt en betydelig del af sine udviklingsår uden for sine forældres kultur. Dette omfatter desuden missionærbørn (MK'er).

Formål og målsætninger for en TCK Politik

Alle organisationer med dansk base bør udvikle deres egen TCK politik, med tilhørende hensigtsmæssige procedurer, der er baseret på disse retningslinjer.

En TCK politik er en hensigtserklæring, der fremviser et ansvar og engagement over for familier og børn udstationeret fra DMR's medlemmer. Det medvirker til at skabe et positivt miljø for familier og børn at udvikle sig i, og derudover viser det, at man tager sine forpligtelser alvorligt. Disse retningslinjer er udformet med henblik på at styrke denne proces, og er baseret på to grundlæggende principper:

1. Betydningen af familieliv
2. Hensyn til børnene i alle HR-forhold og procedurer.

De følgende principper er også af væsentlig betydning:

1. Alle DMRs medlemmer bør have en skriftlig politik om rekruttering og ansættelse, som tilgodeser familierne og navnligt børnene med hensigtsmæssige procedurer.
2. Politik og procedurer bør være tydeligt formuleret, og forstået af sin målgruppe.
3. TCK politikken og procedurerne bør gives til alt personale og frivillige, der arbejder i - eller besøger den pågældende udstationering. Den bør være en integreret del af personalehåndbogen, orientering samt oplæring.
4. I situationer hvor et personalemedlem ansættes af en lokal partner, bør denne også opfordres til at udvikle en politik og procedurer, der relaterer sig til TCK.
5. Tydelige overordnede procedurer bør udvikles og dernæst tilpasses den enkelte lokation og situation. De bør basere sig på organisationens overordnede TCK politik.
6. Samarbejde og udveksling af ressourcer organisationerne imellem er en stor fordel, og væsentligt i forhold til at sikre at TCK'ere og deres familier får den bedste støtte.

Før udstationering

Rekruttering og udvælgelse

Kerneværdi 1:

Børns trivsel og uddannelse samt familiens trivsel er en altafgørende overvejelse, forud for en forespørgsel om ansættelse.

Ansøgningsprocess:

Ansøgning, samtale og ansættelse bør afspejle den tanke, at organisationen har blik for hele familien, ikke blot forældrene eller den ene forælder.

Såvel screening som samtaler gennemføres af uddannet personale. Det anbefales, at hele familien sideløbende screenes af ekstern fagperson.

Under ansøgningsprocessen, der består af indhentning af informationer samt screening og testning, bør en række emner undersøges og diskuteres, heriblandt:

- Børnenes alder – flytning af børn i teenagealderen medfører særlige overvejelser.
- Hvorvidt der er specielle forhold omkring børn i familien, der skal uddybes og afklares hos fagpersoner.
- Hvorvidt de eksisterende pasnings-, uddannelses- og fritidstilbud i det pågældende land er egnede til børnenes behov.
- Særlige undervisningsbehov, og muligheden for hjælp og støtte hertil i det pågældende land.
- Børnenes følelser omkring flytningen.
- Forældrenes og børnenes langsigtede ambitioner/drømme og hvor kompatible de er med den eventuelle udstationering.
- Ved screening hos ekstern fagperson kan og bør der indhentes papirer fra skoler, pædagoger, læger m.m. vedr. særlige forhold hos børn.

Samtale og ansættelse

Ved samtale bør en række emner diskuteres, heriblandt:

- Opgaver i udlandet udgør en ekstra belastning af familien. Enhver bekymring omkring børnenes opvækstmuligheder og familieliv bør tages alvorligt. Ved evt. bekymringsområder fundet i screeningsprocessen, diskuteres det med eksterne fagpersoner og forældrene, og der lægges handleplaner for de enkelte områder inkl. økonomisk vurdering.
- Styrkerne og mulighederne såvel som udfordringer ved TCK liv og familieliv under udstationering bør diskuteres.
- Ethvert særligt undervisningsbehov bør undersøges, eventuelt med inputs fra de involverede lærere.
- Forældrenes samlede arbejdsmængde og levevilkår og hvorvidt det tilgodeser børnenes trivsel.
- Samtaler med den ene ægtefælle: I tilfælde af at den ene ægtefælle ansøger om et job i en organisation, bør konsekvenserne for ægtefællen og børnene vurderes ud fra organisationens ansvar for familiens trivsel.
- Særlige behov i forbindelse med eneforældre bør tages i betragtning.
- De pasnings- og uddannelsesmuligheder det pågældende land tilbyder (inklusiv finansiering heraf) samt organisationens guidelines vedrørende disse, bør diskuteres, med henblik på at kunne finde den bedst mulige løsning for børnene.
- Børn i skolealderen bør gives muligheden for at udtrykke deres følelser i uformelle omgivelser med en erfaren ekstern fagperson. Ideelt bør dette lejlighedsvis ske uden ledsagelse af forældrene.

- Hvorledes der sikres en god kontakt til voksne børn over 18 år, der ikke udstationeres sammen med resten af familien (såsom fx kontaktperson i Danmark, rejsefrekvenser, genforening med resten af familien).

Forberedelse, orientering og oplæring

Kerneverdi 2:

En tilstrækkelig forberedelse af forældre såvel som børn, forud for en tværkulturel udstationering, er en essentiel del af organisationens ansvar og forpligtelse

Forberedelse for par og børn inden udstationering

- Børn skal modtage alderssvarende information omkring den nye kultur, og hvad der kendetegner den.
- Børn bør tilbydes hjælp fra fagpersoner til forberedelsen af det store skift, de skal igennem.
- Forældre bør opfordres til at læse relevant litteratur om TCK'er, dels for deres egen oplysning, dels for bedst muligt at kunne hjælpe og støtte børnene.
- Forældrene bør tilbydes råd om særlige værktøjer til at varetage børnenes behov og til opdragelse af børnene i en tværkulturel sammenhæng.
- Forældrene bør tilbydes par-tjek såvel som et PREP kursus som led i forberedelsen med henblik på familiens trivsel.
- Der bør udformes en støtte-plan, såfremt der identificeres særlige bekymringsområder.
- Overvejelser omkring hensigtsmæssig støtte til børnene under udstationeringen bør diskuteres med nuværende skole og lærere, udsendende menighed, venner og den udvidede familie.
- Der bør tages særligt hensyn til de børn, der ikke følger med familien under udstationeringen.
- Der bør tegnes en oversigt over børnenes uddannelse /undervisning.
- Der bør være god tid (min. 6 mdr.) til forberedelsesfase.

Markering af udsendelse

- Der tages hensyn til hele familien under markering af udsendelse.

Ankomst ved udstationering

- Mødet med familien ved ankomsten bør planlægges nøje
- Børn skal inkluderes i introduktionsprocessen, herunder blandt andet, at børnene skal informeres om, hvad deres forældres rolle kommer til at være.
- Der bør gives tid og midler til børnenes tilegnelse af et eventuelt nyt sprog

Under udstationering

Støttestrukturer under udstationering

Kerneværdi 3

En hensigtsmæssig støtte for børn og familier under deres udstationering er en essentiel del af organisationens ansvar og forpligtelse.

Støttestrukturer bør i samarbejde med forældrene sikre:

- Barnets fysiske trivsel (såsom fx læge, medicin, motion)
- Barnets psykiske trivsel (såsom fx tryghed, jævnaldrende legekammerater, voksen samtalepartner)
- Barnets sociale trivsel (såsom fx mulighed for at tale med andre TCK'ere, mentorordning, facebookgruppe, mulighed for fritidsaktiviteter, kontakt til venner og udvidet familie i Danmark)
- Barnets åndelige trivsel (såsom fx mulighed for relevant kirkeligt miljø for børn/unge i lokalmiljøet og kontakt med dansk relevant kirkeligt børne/unge-gruppe under udstationering).

Økonomisk støtte

- Det detaljerede budget bør indeholde yderligere omkostninger ved forsørgelse af en familie (såsom uddannelse og rejseomkostninger forbundet hermed).

Ansvarlighed

- Vurderinger af børnenes fremskridt og trivsel bør foretages regelmæssigt i samråd med en person med kendskab til TCK problemstillinger.
- MUS-samtaler og andre anledninger benyttes til at følge op på børnenes trivsel.
- En regelmæssig vurdering af børnenes uddannelse/undervisning bør foretages
- Der bør være en officiel procedure til behandling af eventuelle bekymringsområder vedrørende børn.
- En fornuftig balance mellem arbejdstimer og fritid/familietid bør kortlægges og prioriteres.
- I processen omkring kontraktforlængelse bør der være fokus på at børnenes behov tilgodeses, børnene kan blive inddraget og hørt til en vis grad i processen uden at de bliver ansvarlige for beslutningen.

Problem- og krisehåndtering

- Volontører og forældre bør være klædt på til at se tegn hos barnet på mistrivsel.
- Organisationen bør sikre støtte til barnet, hvis der opstår vanskeligheder.
- Børn og forældre skal vide besked om eksterne rådgivnings- og terapimuligheder og tilgængelighed til disse.
- Organisationerne bør følge klare procedurer for debriefing af børn og deres forældre i krisesituationer
- I tilfælde af, at bestemte problematikker ikke kan løses i det land, familien er udstationeret i, bør fraflytning eller andre muligheder overvejes.

Efter udstationering

Forberedelse til hjemkomst og hjemkomst

Kerneværdi 4:

En hensigtsmæssig forberedelse af - og støtte under - hjemrejse er en del af organisationens ansvar og forpligtelse.

Forberedelse af hjemkomst og støtte under hjemrejser bør i samarbejde med forældrene sikre:

- Barnets fysiske trivsel (fx lægetjek)
- Barnets psykiske trivsel (fx konkret plan for hjemkomstforløbet, debriefing-samtale, materiale til børn om hjemrejse)
- Barnets sociale trivsel (såsom fx skabe kontakt til skole, 'startpakke' til nærmeste familie/venner, genforening med familie/venner, møde andre TCK'ere på lejr/konference,)
- Barnets uddannelsesmæssige behov (tilbud om studie- og karrierevejledning, når det er relevant)
- Barnets åndelige trivsel (fx reintegration i ungdomsgruppe/menighed)

Et år inden hjemrejse bør forberedelse af ovenstående begynde.

Velkomstpakke

- En hensigtsmæssig velkomstpakke bør være tilgængelig for familien ved hjemkomst. Denne bør indeholde information vedrørende børnenes trivsel, samt viden om udfordringer og interventioner ved tilbagevenden til Danmark for udstationerede børn. Formålet med velkomstpakken er at gøre materiale let tilgængeligt om hjemkomst.
- En lignende startpakke kan med fordel tilbydes nærmeste familie/venner, med ideer til støtte og hjælp til integration af TCK'ere.

Debriefing

- Børn bør inddrages i en fraflytningssamtale, som finder sted før landet fraflyttes.
- Børn bør forberedes på hjemsendelsen igennem deres forældre, organisationen og af skolen.
- Børn bør tilbydes debriefing ved hjemkomst, af en fagperson med særligt indblik i TCK problematikker.
- Forældre såvel som børn skal oplyses om muligheden for deltagelse i lejre eller foreninger med andre TCK-er.

Informationsmøder i kirkelige sammenhænge.

- Børn skal ikke tvinges til at tale om deres oplevelser i offentlige sammenhænge.
- Der bør tages særligt hensyn til børnenes behov for at undgå udmattelse.
- Kirker/menigheder skal opfordres til at skabe trygge rammer, hvor børnene kan dele deres oplevelser, hvis de har lyst.

Permanent hjemkomst

- Familier skal oplyses om den støtte, der er tilgængelig for børn, herunder debriefing med eksterne fagpersoner, lejre eller mentorordninger efter hjemkomst.
- Særlige ressourcer skal sættes ind for at yde støtte til familien ved hjemkomst.
- Personer i kirken/menigheden og organisationen bør være særligt ansvarlige for at yde løbende støtte til TCK-er, helt ind i voksenlivet, såfremt der skulle være behov for dette.

Børn og unge der vender hjem uden deres forældre (til en videregående uddannelse eller andet).

- Planlægning bør påbegyndes mindst to år inden barnets hjemkomst. Dette omfatter bl.a. indsamling af oplysninger om, hvorvidt man er egnet som national studerende samt finansieringsmuligheder.
- Mindst den ene af forældrene skal tilbydes at assistere barnet med at falde til i hjemlandet.
- En ansvarlig voksen skal udpeges i hjemlandet, til at have ansvar for barnets velbefindende og fungere som vikarforældre.
- Et tilstrækkeligt budget til familiebesøg af længere varighed bør prioriteres.